

رِسَالَةُ الْأَمَانَةِ

«مَنْ خَانَ الْبَابَ، لَا يُؤْتَمَنُ عَلَى الدَّارِ»

Emânet Risâlesi

KAPIYA İHÂNET EDEN, EVE EMİN KILINMAZ

*Emânet üzerine bir risâle: insan makamıyla,
lakabıyla, sözüyle değil; kapıda, güvende, emanet
elindeyken ne yaptığıyla ortaya çıkar. Arapça aslı,
Latin okunuşu ve Türkçesiyle.*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bismillâhi'r-rahmâni'r-rahîm

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلِلَّهِ الْحَمْدُ.

Ve'l-hamdü lillâh, ve lillâhi'l-hamd.

Hamd Allah'adır; ve hamd Allah'a mahsustur.

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ الْأَمَانَةَ نُورًا، فَمَنْ حَمَلَهَا اسْتِخْصَاءً، وَمَنْ خَانَهَا احْتَرَقَ بِمَا
حَمَلَ.

*El-hamdü lillâhillezî ceale'l-emânete nûrâ, femen hamelehe'stedâ', ve men hânehe'hterak bimâ
hamel.*

Hamd, emâneti bir nûr kılan Allah'a mahsustur; onu taşıyan aydınlandı, ona ihanet eden ise taşıdığı
şeyle yandı.

وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ، الصَّادِقِ الْأَمِينِ، الَّذِي عَلَّمَنَا أَنَّ الرَّجَالَ لَا
تُوزَنُ بِالْقَابِهَا، بَلْ بِصِدْقِهَا إِذَا وُضِعَتِ الْأَمَانَةُ فِي أَيْدِيهَا.

*Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ Muhammedin, es-sâdıkı'l-emîn, ellezî allemenâ enne'r-ricâle lâ
tûzenü bielkâbihâ, bel bisıdkihâ izâ vudıati'l-emânetü fî eydîhâ.*

Salât ve selâm, Sâdık ve Emîn olan Efendimiz Muhammed'e olsun; ki O bize, insanların
lakaplarıyla değil, emânet ellerine konduğunda gösterdikleri sıdkla tartıldığını öğretti.

أَمَّا بَعْدُ؛

Emmâ ba'd;

İmdi;

فَلَيْسَ الْإِنْسَانُ مَا يَدَّعِي. وَلَيْسَ الْإِنْسَانُ مَا يَقُولُ. وَلَيْسَ الْإِنْسَانُ مَا يَكْتُبُهُ عَلَى
صَدْرِهِ مِنَ الْأَقَابِ.

*Feleyse'l-insânü mâ yeddaî. Ve leyse'l-insânü mâ yekûl. Ve leyse'l-insânü mâ yektübühû alâ sadrihî
min elkâb.*

İnsan, iddia ettiği şey değildir. İnsan, söylediği şey değildir. İnsan, göğsüne yazdığı lakaplar
değildir.

الْإِنْسَانُ مَا يَفْعَلُهُ عِنْدَ الْبَابِ.

El-insânü mâ yef'alühû inde'l-bâb.

İnsan, kapının önünde ne yaptığıdır.

فَإِذَا فُتِحَ لَهُ بَابٌ، ظَهَرَ أَصْلُهُ. وَإِذَا أُعْطِيَ اسْمٌ، ظَهَرَ أَدَبُهُ. وَإِذَا أُدْخِلَ فِي ثِقَةٍ،
ظَهَرَ دِينُهُ. وَإِذَا رَأَى ضَعْفَ صَاحِبِهِ، ظَهَرَتْ حَقِيقَةُ صُحْبَتِهِ.

*Feizâ fütihâ lehû bâbü'n, zahera aslüh. Ve izâ u'tıye ismün, zahera edebüh. Ve izâ üdhile fî sikatin,
zahera dînüh. Ve izâ raâ da'fe sâhibihî, zaherat hakikatü suhbetih.*

Ona bir kapı açıldığında aslı ortaya çıkar. Bir isim verildiğinde edebi ortaya çıkar. Bir güvenin
içine alındığında dini ortaya çıkar. Arkadaşının zaafını gördüğünde ise arkadaşlığının hakikati
ortaya çıkar.

فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَدْخُلُ الْبَابَ شَاكِرًا. وَمِنْهُمْ مَنْ يَدْخُلُهُ طَامِعًا. وَمِنْهُمْ مَنْ يَدْخُلُهُ
ضَيْفًا. وَمِنْهُمْ مَنْ يَدْخُلُهُ ثُمَّ يَتَصَرَّفُ كَأَنَّهُ صَاحِبُ الدَّارِ.

*Femine'n-nâsi men yedhulü'l-bâbe şâkirâ. Ve minhüm men yedhulühû tâmiâ. Ve minhüm men
yedhulühû dayfâ. Ve minhüm men yedhulühû sümme yetesarrafü keennehû sâhibü'd-dâr.*

İnsanlardan kimi kapıdan şükrederek girer. Kimi tamah ederek girer. Kimi misafir olarak girer.
Kimi de girer, sonra sanki evin sahibiymiş gibi davranır.

وَهُنَا يَفْتَرِقُ الرَّجَالُ.

Ve hünâ yefteriku'r-ricâl.

İşte burada insanlar birbirinden ayrılır.

فَإِنَّ الْبَابَ إِذَا فُتِحَ لَكَ بِالثَّقَّةِ، فَلَا تَدْخُلُهُ بِالْحِيلَةِ. وَإِذَا فُتِحَ لَكَ بِالصُّحْبَةِ، فَلَا
تَدْخُلُهُ بِالطَّمَعِ. وَإِذَا فُتِحَ لَكَ بِالْأَهْلِ، فَلَا تَدْخُلُهُ بِنَفْسِكَ. وَإِذَا فُتِحَ لَكَ بِاسْمِ غَيْرِكَ،
فَلَا تَنْسَ أَنْ لِلِاسْمِ صَاحِبًا.

*Feinne'l-bâbe izâ fütîha leke bi's-sikati, felâ tedhulhü bi'l-hîleh. Ve izâ fütîha leke bi's-suhbeti, felâ
tedhulhü bi't-tama'. Ve izâ fütîha leke bi'l-ehli, felâ tedhulhü binefsik. Ve izâ fütîha leke bismi gayrike,
felâ tense enne lil-ismi sâhibâ.*

Kapı sana güvenle açıldıysa, oraya hileyle girme. Sana arkadaşlıkla açıldıysa, tamahla girme. Sana
yakınlıkla açıldıysa, nefsinle girme. Sana bir başkasının ismiyle açıldıysa, o ismin bir sahibi
olduğunu unutma.

الِإِسْمُ أَمَانَةٌ. وَالْبَابُ أَمَانَةٌ. وَالْأَهْلُ أَمَانَةٌ. وَالثِّقَةُ أَمَانَةٌ. وَالصُّحْبَةُ أَمَانَةٌ. وَحَتَّى
سُكُوتُ الْكَرِيمِ أَمَانَةٌ.

El-ismü emâneh. Ve'l-bâbü emâneh. Ve'l-ehlî emâneh. Ve's-sikatî emâneh. Ve's-suhbetî emâneh. Ve hattâ sükûtü'l-kerîmi emâneh.

İsim bir emânettir. Kapı bir emânettir. Ehl bir emânettir. Güven bir emânettir. Arkadaşlık bir emânettir. Hatta kerîm kimsenin sükûtu bile bir emânettir.

فَلَا تَظُنَّ أَنَّ سُكُوتَهُ غَفْلَةٌ. وَلَا تَظُنَّ أَنَّ صَبْرَهُ عَجْزٌ. وَلَا تَظُنَّ أَنَّ كَرَمَهُ دَيْنٌ عَلَيْكَ. وَلَا
تَظُنَّ أَنَّ حِلْمَهُ إِذْنٌ لَكَ.

Felâ tezunne enne sükûtehû gafleh. Ve lâ tezunne enne sabrahû acziin. Ve lâ tezunne enne keramehû deyniin aleyk. Ve lâ tezunne enne hilmehû izniin lek.

Onun sükûtunu gaflet sanma. Sabrını acizlik sanma. Cömertliğini üzerine bir borç sanma. Hilmini sana bir izin sanma.

فَإِنَّ الْكَرِيمَ قَدْ يُعْطِي لِيَرَى. وَقَدْ يَصْبِرُ لِيَسْتَبِينَ. وَقَدْ يَفْتَحُ لَكَ
بَابًا، لَا لِتَمْلِكَهُ، بَلْ لِيَعْرِفَ مَا تَصْنَعُ عِنْدَهُ.

Feinne'l-kerîme kad yu'tî liyerâ. Ve kad yeskiit liyezîn. Ve kad yasbir liyestebîn. Ve kad yeftahu leke bâben, lâ litemlikehû, bel liya'rife mâ tasneu indeh.

Zira kerîm kimse, görmek için verir bazen; tartmak için susar bazen; açığa çıksın diye sabreder bazen; ve sana bir kapı açar — onu mülk edinesin diye değil, onun yanında ne yapacağını bilmek için.

فَإِذَا جَعَلْتَ الْبَابَ غَنِيمَةً، انْكَشَفَتْ. وَإِذَا جَعَلْتَ الْإِسْمَ قِنَاعًا، انْكَشَفَتْ. وَإِذَا
جَعَلْتَ الصُّحْبَةَ سُلَّمًا، انْكَشَفَتْ. وَإِذَا جَعَلْتَ ثِقَةَ النَّاسِ طَرِيقًا إِلَى مَنَفَعَتِكَ،
انْكَشَفَتْ.

*Feizâ cealte'l-bâbe ganîmeten, inkeşefte. Ve izâ cealte'l-isme kınâan, inkeşefte. Ve izâ cealte's-suhbete
süllemen, inkeşefte. Ve izâ cealte sikate'n-nâsi tarîkan ilâ menfeatike, inkeşefte.*

Kapıyı bir ganimet kıalarsan, açığa çıkarsın. İsmi bir maske kıalarsan, açığa çıkarsın. Arkadaşlığı bir merdiven kıalarsan, açığa çıkarsın. İnsanların güvenini kendi menfaatine bir yol kıalarsan, açığa çıkarsın.

وَمَا أَشَدَّ سُقُوطَ مَنْ لَا يُسْقِطُهُ خَصْمُهُ، بَلْ تُسْقِطُهُ أَفْعَالُهُ.

Ve mâ eşedde sükûta men lâ yüskituhû hasmuh, bel tüskituhû ef'âlih.

Düşmanın değil, kendi fiillerinin düşürdüğü kimsenin düşüşü ne şiddetlidir!

لَا يَحْتَاجُ الْخَائِنُ إِلَى مَنْ يَفْضَحُهُ؛ تَكْفِيهِ الْأَمَانَةُ إِذَا لَمْ يَحْمِلْهَا. وَلَا يَحْتَاجُ الْمُتَكَبِّرُ
إِلَى مَنْ يَكْسِرُهُ؛ يَكْفِيهِ الْحَدُّ إِذَا وُضِعَ أَمَامَهُ. وَلَا يَحْتَاجُ الْمُدَّعِي إِلَى مَنْ يُكَذِّبُهُ؛
يَكْفِيهِ الصَّمْتُ إِذَا جَاءَ وَقْتُ الْعَمَلِ.

*Lâ yahtâcü'l-hâinü ilâ men yefdahuh; tekfîhi'l-emânetü izâ lem yahmilhâ. Ve lâ yahtâcü'l-
mütekebbirü ilâ men yeksiruh; yekfîhi'l-haddü izâ vudia emâneh. Ve lâ yahtâcü'l-müddeî ilâ men
yükezzibüh; yekfîhi's-samtü izâ câe vaktü'l-amel.*

Hain, kendisini rezil edecek birine muhtaç değildir; taşımadığı emânet ona yeter. Kibirli, kendisini kırarak birine muhtaç değildir; önüne konan sınır ona yeter. İddiacı, kendisini yalanlayacak birine muhtaç değildir; amel vakti geldiğindeki suskunluğu ona yeter.

فَإِنَّ الرَّجُلَ قَدْ يَرْفَعُهُ لِسَانُهُ فِي الْمَجْلِسِ، ثُمَّ تَسْقُطُهُ خُطْوَتُهُ عِنْدَ الْحَدِّ.

Feinne'r-racüle kad yerfeuhû lisânühû fi'l-meclis, sümme tüskituhû hutvetühû inde'l-hadd.

Zira kişiyi meclisde dili yükseltebilir; sonra sınırın başındaki adımı onu düşürür.

وَالْمَنْصِبُ لَا يَسْتُرُ خِفَةَ الرُّوحِ. وَاللَّقَبُ لَا يَحْمِلُ عَنْ صَاحِبِهِ سُوءَ الْأَدَبِ. وَالْكَلَامُ فِي الْمَالِ لَا يَجْعَلُ صَاحِبَهُ رَجُلًا. وَالْمَعْرِفَةُ بِالسُّوقِ لَا تُغْنِي عَنْ مَعْرِفَةِ الْحَدِّ.

Ve'l-mansıbü lâ yestürü hiffete'r-rûh. Ve'l-lakabü lâ yahmilü an sâhibihî sûe'l-edeb. Ve'l-kelâmü fi'l-mâli lâ yec'alü sâhibehû racülâ. Ve'l-ma'rifetü bi's-sûkı lâ tüğnî an ma'rifeti'l-hadd.

Makam, ruhun hafifliğini örtmez. Lakap, sahibinin edepsizliğini üzerinden almaz. Mal hakkında konuşmak, sahibini adam yapmaz. Piyasayı tanımak, sınırı tanımanın yerini tutmaz.

فَمَنْ لَمْ يَعْرِفْ حُدُودَ النَّاسِ، لَمْ يَعْرِفِ التَّجَارَةَ. وَمَنْ لَمْ يَعْرِفْ قَدْرَ الْإِسْمِ، لَمْ يَعْرِفْ قَدْرَ الرِّزْقِ. وَمَنْ لَمْ يَعْرِفْ حُرْمَةَ الْبَابِ، لَمْ يُؤْتَمَنْ عَلَى الدَّارِ.

Femen lem ya'rif hudûde'n-nâs, lem ya'rifî't-ticâra. Ve men lem ya'rif kadra'l-ism, lem ya'rif kadra'r-rızk. Ve men lem ya'rif hurmete'l-bâb, lem yü'temen ale'd-dâr.

İnsanların sınırlarını tanımayan, ticareti tanımamıştır. İsmi kadrini bilmeyen, rızkını kadrini bilmemiştir. Kapının hürmetini bilmeyen, eve emin kılınmaz.

إِنَّ التَّجَارَةَ بِلَا أَمَانَةٍ اِحْتِيَالٌ. وَالصُّحْبَةَ بِلَا وَفَاءٍ قِنَاعٌ. وَالذِّكَاةَ بِلَا أَدَبٍ سُمْ.
وَالطُّمُوحَ بِلَا حَدٍّ افْتِرَاسٌ.

İnne't-ticârate bilâ emânetin ihtiyâl. Ve's-suhbete bilâ vefâin kınâ'. Ve'z-zekâe bilâ edebin sümme. Ve't-tumûha bilâ haddin iftirâs.

Emânetsiz ticaret bir dolandırıcılıktır. Vefâsız arkadaşlık bir maskedir. Edepsiz zekâ bir zehirdir. Sınırsız ihtiras bir parçalayıştır.

وَمِنْ أَخْطَرِ النَّاسِ مَنْ يَرَى فِي ضَعْفِ صَاحِبِهِ فُرْصَةً. لَا يَسْتُرُهُ. لَا يَحْمِلُهُ. لَا
يَحْفَظُهُ. بَلْ يَقِيسُهُ. يَخْتَبِرُ مَدَى صَبْرِهِ. يَخْتَبِرُ مَدَى حَاجَتِهِ. يَخْتَبِرُ مَدَى سُكُوتِهِ. ثُمَّ
يَقُولُ فِي نَفْسِهِ: هَذَا يُدَارُ.

Ve min ahtari'n-nâsi men yerâ fî da'fi sâhibihî fursah. Lâ yestüruh. Lâ yahmilüh. Lâ yahfazuh. Bel yekîsüh. Yahtebiru medâ sabrih. Yahtebiru medâ hâcetih. Yahtebiru medâ sükûti. Sümme yekûlüh fî nefsih: hâzâ yüdâr.

İnsanların en tehlikelilerinden biri, arkadaşının zaafında bir fırsat görendir. Onu örtmez. Yükünü taşımaz. Onu korumaz. Bilakis onu ölçer: sabrının sınırını sınar, ihtiyacının sınırını sınar, suskunluğunun sınırını sınar. Sonra içinden der ki: “Bu idare edilir.”

وَهُنَا يَأْتِي الْقَدَرُ بِالْحَدِّ.

Ve hüinâ ye'ti'l-kaderü bi'l-hadd.

İşte burada kader, sınırı getirir.

فَيَقُومُ مَنْ ظَنَنْتَهُ ضَعِيفًا. وَيَتَكَلَّمُ مَنْ ظَنَنْتَ سَكُوتَهُ خَوْفًا. وَيَغْلِقُ الْبَابَ مَنْ ظَنَنْتَ أَنَّهُ لَا يَعْرِفُ مِفْتَاحَهُ. وَيَقُولُ لَكَ:

Feyekûmü men zanentehû daîfâ. Ve yetekellemü men zanente sükütehû havfâ. Ve yağliku'l-bâbe men zanente ennehû lâ ya'rifü miftâhah. Ve yekûlü lek:

Zayıf sandığın kalkar. Suskunluğunu korku sandığın konuşur. Anahtarını bilmediğini sandığın, kapıyı kapatır. Ve sana der ki:

قَفْ. هَذَا اسْمِي. هَذَا بَابِي. هَذَا أَهْلِي. هَذِهِ ثِقَّتِي. هَذِهِ أَمَانَتِي. وَهَذَا حَدِّي.

Kıf. Hâzâ ismî. Hâzâ bâbî. Hâzâ ehlî. Hâzihî sikatî. Hâzihî emânetî. Ve hâzâ haddî.

Dur. Bu benim ismim. Bu benim kapım. Bu benim ehlim. Bu benim güvenim. Bu benim emânetim. Ve bu benim sınırim.

فَإِنْ رَأَيْتَ الْحَدَّ إِهَانَةً، فَاعْلَمْ أَنَّ فِي نَفْسِكَ مَا كَانَ يَعْيشُ عَلَى غِيَابِهِ.

Fein raeyte'l-hadde ihâneten, fa'lem enne fî nefsike mâ kâne yeîşü alâ gıyâbih.

Eğer sınırı bir hakaret olarak görürsen, bil ki nefsinde, o sınırın yokluğuyla geçinen bir şey varmış.

فَالسَّالِمُ لَا يَخَافُ مِنَ الْحَدِّ. وَالْأَمِينُ لَا يَكْرَهُ الْوُضُوحَ. وَالصَّادِقُ لَا يَضِيقُ مِنَ الْبَيِّنَةِ. وَالصَّاحِبُ لَا يَسْتَتِقِلُ أَنْ يُقَالَ لَهُ: هَذَا حَقُّ صَاحِبِكَ.

Fe's-sâlimü lâ yehâfû mine'l-hadd. Ve'l-emînü lâ yekrahü'l-vudûh. Ve's-sâdîku lâ yedîku mine'l-beyyineh. Ve's-sâhibü lâ yestaskîlü en yükâle leh: hâzâ hakku sâhibik.

Selâmette olan sınırdan korkmaz. Emîn olan açıklıktan hoşnutsuz olmaz. Sâdık olan delilden daralmaz. Gerçek dost, kendisine “Bu, arkadaşının hakkıdır” denmesini ağırına almaz.

إِنَّمَا يَخْصِيْقُ مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْمَاءَ بِلَا بِيْرٍ. وَالثَّمَرُ بِلَا شَجَرٍ. وَالْإِسْمَ بِلَا صَاحِبٍ.
وَالْبَابَ بِلَا إِذْنٍ. وَالرَّبِّحَ بِلَا وَفَاءٍ.

İnnemâ yedîku men kâne yürîdü'l-mâe bilâ bi'r. Ve's-semere bilâ şecer. Ve'l-isme bilâ sâhib. Ve'l-bâbe bilâ izn. Ve'r-ribha bilâ vefâ'.

Ancak şunu isteyen daralır: kuyusuz su, ağaçsız meyve, sahipsiz isim, izinsiz kapı ve vefâsız kâr isteyen.

وَمَنْ أَرَادَ الرَّبِّحَ بِلَا وَفَاءٍ، خَسِرَ الرَّبِّحَ وَالْوَفَاءَ جَمِيعًا.

Ve men erâde'r-ribha bilâ vefâin, hasira'r-ribha ve'l-vefâe cemîâ.

Vefâsız kâr isteyen, kârı da vefâyı da birlikte kaybeder.

فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ يَمْنَعُ عَنْكَ رَبًّا لِيَكْشِفَ لَكَ رَجُلًا. وَقَدْ يُسْقِطُ صَفْقَةً لِيَحْفَظَ لَكَ اسْمَكَ.
وَقَدْ يُغْلِقُ بَابًا لِيُنْقِذَ دَارَكَ. وَقَدْ يُرِيكَ حِرْصَ النَّاسِ عَلَى مَا عِنْدَكَ، لِتَعْرِفَ مَنْ
يَسْتَحِقُّ أَنْ يَدْخُلَ.

Feinnellâhe kad yemneu anke ribhan liyekşife leke racülâ. Ve kad yüskıtu safkaten liyahfeza leke ismek. Ve kad yağlıku bâben liyünkize dârek. Ve kad yürîke hırsa'n-nâsi alâ mâ indeke, lita'rife men yestehıku en yedhul.

Zira Allah, sana bir adamı açığa çıkarmak için bir kârı senden alıkoyabilir; ismini korumak için bir anlaşılmayı düşürebilir; evini kurtarmak için bir kapıyı kapatabilir; ve sende olana insanların hırsını sana gösterebilir ki, kimin girmeye lâayık olduğunu bilesin.

فَلَا تَحْزَنْ عَلَى بَابٍ أُغْلِقَ بَعْدَ أَنْ كَشَفَ اللَّهُ مَنْ وَقَفَ عِنْدَهُ. وَلَا تَحْزَنْ عَلَى صُحْبَةٍ
سَقَطَتْ عِنْدَ الْمُنْفَعَةِ؛ فَإِنَّهَا لَوْ كَانَتْ صُحْبَةً، لَمَا سَقَطَتْ. وَلَا تَحْزَنْ عَلَى مَنْ لَمْ
يَحْمِلِ اسْمَكَ بِأَدَبٍ؛ فَإِنَّ مَنْ لَا يَحْمِلُ الْإِسْمَ، لَا يَحْمِلُ الْعَهْدَ. وَلَا تَحْزَنْ عَلَى مَنْ
جَعَلَ صَبْرَكَ دَلِيلًا عَلَى ضَعْفِكَ؛ فَإِنَّهُ لَمْ يَكُنْ يَرَى مِنْكَ إِلَّا مَا يَنْفَعُهُ.

Felâ tahzen alâ bâbin uġlika ba'de en keşefe'llâhü men vekafe indeh. Ve lâ tahzen alâ suhbetin sekatat inde'l-menfaah; feinnehâ lev kânet suhbeten, lemâ sekatat. Ve lâ tahzen alâ men lem yahmili's-meke biedeb; feinne men lâ yahmilü'l-isme, lâ yahmilü'l-ahd. Ve lâ tahzen alâ men ceale sabreke delîlen alâ da'fike; feinnehû lem yekün yerâ minke illâ mâ yenfeuh.

Öyleyse, Allah kimin başında durduğunu açığa çıkardıktan sonra kapanan bir kapıya üzülme. Menfaat anında düşen bir arkadaşlığa üzülme; çünkü o gerçek bir arkadaşlık olsaydı düşmezdi. İsmi edeple taşımayana üzülme; çünkü ismi taşımayan, ahdi de taşımaz. Sabrını zaafına delil kılana üzülme; çünkü o, sende yalnız kendi işine yarayanı görüyordu.

إِذَا ظَهَرَ الْإِنْسَانُ، فَقَدْ انْتَهَى الْجِدَالُ.

İzâ zahera'l-insânü, fekadi'ntehe'l-cidâl.

İnsan ortaya çıktığında, tartışma bitmiştir.

لَا تُطِلْ الْخُصُومَةَ مَعَ مَنْ كَشَفَتْهُ أَفْعَالُهُ. لَا تُكْثِرِ الْبَيَانَ لِمَنْ فَهِمَ وَأَنْكَرَ. لَا تَرْفَعْ
صَوْتَكَ عَلَى مَنْ أَسْقَطَهُ صَمْتُهُ. لَا تُطَارِدْ مَنْ خَرَجَ مِنَ الْبَابِ الَّذِي فَتَحْتَهُ لَهُ.

Lâ tütili'l-husûmete mea men keşefethü ef'âlüh. Lâ tüksiri'l-beyâne limen fehime ve enker. Lâ terfa' savteke alâ men askatahû samtüh. Lâ tütarid men harace mine'l-bâbi'llezî fetahtehü leh.

Fiillerinin açığa çıkardığı kimseyle çekişmeyi uzatma. Anlayıp da inkâr edene açıklamayı çoğaltma. Kendi susuşunun düşürdüğüne sesini yükseltme. Senin ona açtığın kapıdan çıkkanı kovalama.

دَعَا لِمَا اخْتَارَ. وَدَعَا نَفْسَكَ لِمَا عَلِمْتَ. وَدَعَا الْأَمْرَ لِمَنْ لَا تَخْفَى عَلَيْهِ خَافِيَةٌ.

Da 'hü limâ'htâr. Ve da ' nefseke limâ alimet. Ve da 'i'l-emre limen lâ tahfâ aleyhi hâfiyeh.

Onu seçtiğiyle baş başa bırak. Nefsini bildiğiyle baş başa bırak. İş ise, kendisine hiçbir gizli şeyin gizli kalmadığı Zât'a bırak.

فَاللَّهُ يَعْلَمُ مَنْ دَخَلَ شَاكِرًا، وَمَنْ دَخَلَ طَامِعًا. وَيَعْلَمُ مَنْ حَمَلَ الْإِسْمَ أَمَانَةً، وَمَنْ لَيْسَ قِنَاعًا. وَيَعْلَمُ مَنْ أَرَادَ الصُّحْبَةَ، وَمَنْ أَرَادَ الطَّرِيقَ إِلَى الْمُنْفَعَةِ. وَيَعْلَمُ مَنْ وَقَفَ عِنْدَ الْحَدِّ، وَمَنْ كَسَرَهُ ثُمَّ سَمَّى ذَلِكَ عَمَلًا.

Fellâhü ya 'lemü men dehale şâkirâ, ve men dehale tâmiâ. Ve ya 'lemü men hamele'l-isme emâneten, ve men lebisehü kinâ'â. Ve ya 'lemü men erâde's-suhbete, ve men erâde't-tarîka ile'l-menfaah. Ve ya 'lemü men vekafe inde'l-haddi, ve men keserahü sümme semmâ zâlike amelâ.

Allah bilir: kim şükrederek girdi, kim tamah ederek girdi; kim ismi bir emânet olarak taşıdı, kim onu bir maske olarak giydi; kim arkadaşlığı istedi, kim menfaate giden yolu istedi; kim sınırın başında durdu, kim onu kırıp sonra buna “iş/başarı” adını verdi.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ خِيَانَةِ الْأَمَانَةِ. وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ طَمَعٍ يَتَزَيَّنُ بِاسْمِ الْعَمَلِ. وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ كِبَرٍ يَتَخَفَّى فِي ثَوْبِ الْمُنْصِبِ. وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ صُحْبَةٍ تَسْقُطُ عِنْدَ أَوَّلِ رِبْحٍ.

Allâhümme innâ neûzü bike min hıyâneti'l-emâneh. Ve neûzü bike min tamain yetezeyyenü bismi'l-amel. Ve neûzü bike min kibrin yetehaffâ fî sevbi'l-mansıb. Ve neûzü bike min suhbetin teskutu inde evveli ribh.

Allah'ım! Emânete ihanetten Sana sığınırız. “İş/çalışma” adıyla süslenen bir tamahtan Sana sığınırız. Makam elbisesi içinde gizlenen bir kibirden Sana sığınırız. İlk kârda düşen bir arkadaşlıktan Sana sığınırız.

اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِمَّنْ إِذَا فُتِحَ لَهُمْ بَابٌ، دَخَلُوا بِأَدَبٍ. وَإِذَا أُعْطُوا اسْمًا، حَمَلُوهُ
بِصِدْقٍ. وَإِذَا أُدْخِلُوا فِي ثِقَةٍ، حَفِظُوهَا بِوَفَاءٍ. وَإِذَا وُضِعَ لَهُمْ حَدٌّ، وَقَفُوا عِنْدَهُ
بِطَيِّبِ نَفْسٍ.

*Allâhümme 'c'alnâ mimmen izâ fütîha lehüm bâbüin, dehalû biedeb. Ve izâ u'tû ismen, hamelûhü
bisıdk. Ve izâ üdhülû fî sikatin, hafızûhâ bivefâ'. Ve izâ vudîa lehüm haddiün, vekafû indehû bitîbi nefş.*

Allah'ım! Bizi şunlardan kıl: kendilerine bir kapı açıldığında edeple girenler; bir isim verildiğinde onu sıdkla taşıyanlar; bir güvene alındıklarında onu vefâyla koruyanlar; ve kendilerine bir sınır konduğunda gönül hoşluğuyla onun başında duranlar.

اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ كَرَمَنَا طَرِيقًا لِمَنْ لَا يَعْرِفُ قَدْرَ الْكَرَمِ. وَلَا تَجْعَلْ صَبْرَنَا جِسْرًا لِمَنْ
يَظُنُّ الصَّبْرَ ضَعْفًا. وَلَا تَجْعَلْ أَسْمَاءَنَا أَقْنِعةً لِمَنْ لَا يَحْمِلُ أَمَانَتَهَا. وَلَا تَجْعَلْ أَهْلَنَا
وَأَبْوَابَنَا مَطْمَعًا لِمَنْ لَا يَعْرِفُ الْحُرْمَةَ.

*Allâhümme lâ tec'al keramenâ tarîkan limen lâ ya'rifü kadra'l-kerem. Ve lâ tec'al sabrenâ cisren
limen yezunnu's-sabra da'fâ. Ve lâ tec'al esmâenâ akniaten limen lâ yahmilü emânetehâ. Ve lâ tec'al
ehlenâ ve ebvâbenâ matmaan limen lâ ya'rifü'l-hurmeh.*

Allah'ım! Cömertliğimizi, cömertliğin kadrini bilmeyene bir yol kılma. Sabrımızı, sabrı zaaf sanana bir köprü kılma. İsimlerimizi, onların emânetini taşımayana birer maske kılma. Ehlimizi ve kapılarımızı, hürmet bilmeyene bir tamah kılma.

اللَّهُمَّ مَنْ أَرَادَ بِنَا خَيْرًا فَافْتَحْ لَهُ مِنَ الْخَيْرِ مَا يُصْلِحُهُ. وَمَنْ أَرَادَ بِنَا سُوءًا فَاكْفِنَاهُ
بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ. وَمَنْ خَانَ أَمَانَةً فَرُدَّهُ إِلَى الصِّدْقِ إِنْ كَانَ فِيهِ قَابِلِيَّةٌ، وَاكْفِنَا شَرَّهُ
إِنْ أَصَرَّ عَلَى مَا فِيهِ.

*Allâhümme men erâde binâ hayran fe'ftah lehû mine'l-hayri mâ yuslihuh. Ve men erâde binâ sâen
fe'kfinâhü bihavlike ve kuvvetik. Ve men hâne emâneten ferüddehû ile's-sıdkı in kâne fîhi kâbiliyyetün,
ve'kfinâ şerrahû in esarra alâ mâ fîh.*

Allah'ım! Bize hayır dileyene, kendisini ıslah edecek hayırdan aç. Bize kötülük dileyene karşı,
havlin ve kuvvetinle bize yet. Emânete ihanet edeni, içinde bir kabiliyet varsa sıdka döndür;
içindekinde ısrar ederse şerrinden bizi koru.

حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ. نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ.

Hasbünallâhü ve ni'me'l-vekîl. Ni'me'l-mevlâ ve ni'me'n-nasîr.

Allah bize yeter; O ne güzel vekildir. O ne güzel Mevlâ ve ne güzel yardımcıdır.

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ